

REZIME

Kako se kretao nivo proizvodne aktivnosti u novembru na uzorku firmi iz domaće prerađivačke industrije?

Prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta u novembru bilo je skoro nepromenjeno u odnosu na oktobar, odnosno za 5% niže u odnosu na uporedivi novembar prošle godine.

Kako se kretao broj zaposlenih radnika u novembru na uzorku firmi iz domaće prerađivačke industrije?

U odnosu na oktobar, 7,8% firmi je smanjilo broj zaposlenih, 87,8% je zadržalo isti broj a 4,4% firmi je povećalo broj radnika, čime je zabeležen pad broja zaposlenih.

Kakav je nivo očekivane prodaje na domaćem tržištu u naredna tri meseca?

Indikator očekivane prodaje na domaćem tržištu u novembru je zabeležio pad od 5,6pp u odnosu na oktobar. U odnosu na uporedivi novembar prošle godine, zabeležen je za 22,1pp niži nivo Indikатора očekivane prodaje, odnosno pad od 68%.

Kakav je nivo očekivane prodaje na stranom tržištu u naredna tri meseca?

Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu zabeležio je za 6,2pp nižu vrednost u odnosu na oktobar. U odnosu na uporedivi novembar prošle godine, Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu zabeležio je za 25,5pp nižu vrednost, odnosno pad od 80%.

Kakva su očekivanja kompanija za naredna tri meseca po pitanju broja zaposlenih radnika?

U novembarskoj anketi, 16,7% kompanija se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca, uz 4,9% firmi koje planiraju smanjenje u istom periodu, što je lošiji rezultat u odnosu na oktobar.

Kakav je nivo likvidnosti među anketiranim kompanijama u domaćoj prerađivačkoj industriji?

U novembru je 20,3% firmi navelo da im je neizvesnost u naplati potraživanja najveći problem u poslovanju. Broj firmi koje su navele da im je nivo potraživanja previsok, odnosno visok ali izdrživ, blago je smanjen u odnosu na oktobar i iznosi 32,8%.

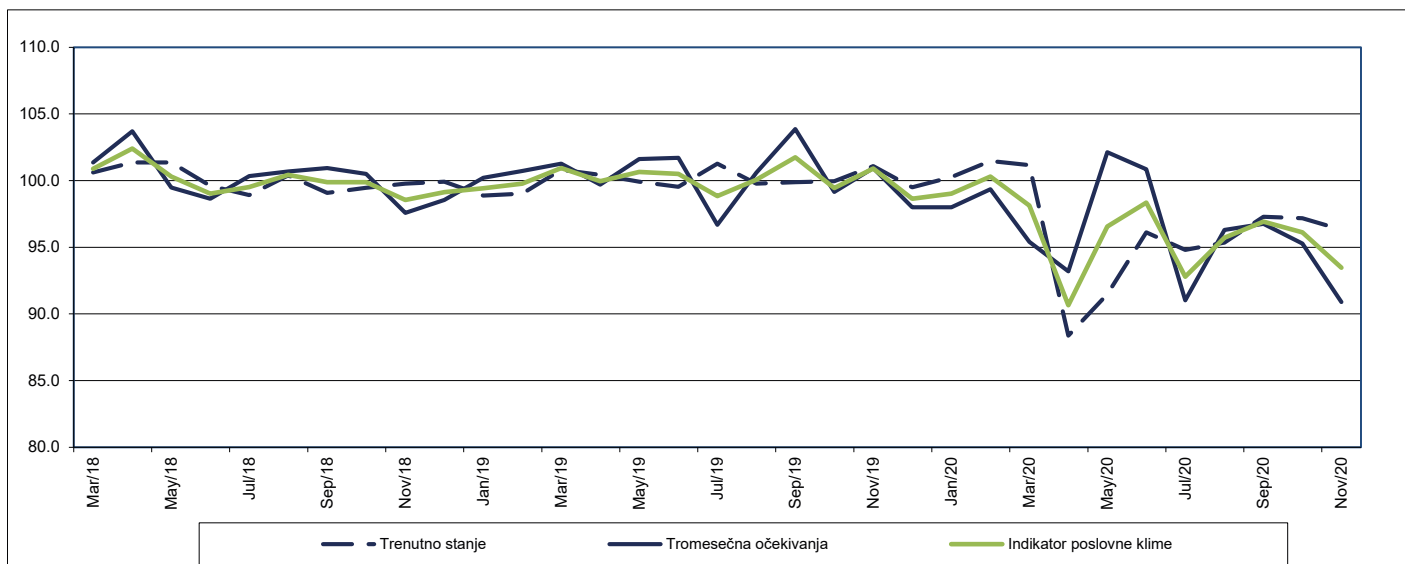
Kakav je planirani nivo investicija u osnovna sredstva u odnosu na prošlu godinu?

29,9% anketiranih firmi planira veći obim investicija u odnosu na prethodnu godinu, dok se 8,3% firmi izjasnilo da planira manji obim investicija. U novembru prošle godine je 31,6% firmi planiralo veći obim investicija, uz 5,7% firmi koje su planirale manji obim investicija.

Na osnovu odgovora iz mesečne Ankete o konjunkturi u domaćoj prerađivačkoj industriji, koja se sprovodi od sredine 1994. godine, urađen je set indikatora postojećeg stanja i tromesečnih očekivanja. Svi indikatori dobijeni su tako što je procenat odgovora koji označavaju rast ili pozitivnu promenu oduzet od procenta odgovora koji označavaju pad ili negativnu promenu. Na primer, ako se 30% firmi izjasnilo da im proizvodnja raste, a 10% da im proizvodnja pada, indikator će imati vrednost od 20. Procenat firmi koji se izjasnio da je stanje nepromenjeno (u ovom primeru 60%) se ne uzima u obzir. Anketa se sprovodi na reprezentativnom uzorku privatnih i državnih kompanija.

INDIKATOR POSLOVNE KLIME

Indikator poslovne klime u novembru ostvario je pad od 2,6pp u odnosu na oktobar, kao rezultat pada Indikatora tromesečnih očekivanja za 4,4pp i pada Indikatora trenutnog stanja za 0,9pp. U odnosu na uporedivi novembar prošle godine, Indikator poslovne klime ostvario je za 7,4pp nižu vrednost, usled pada Indikatora trenutnog stanja za 4,8pp, kao i nižih tromesečnih očekivanja za 10pp.

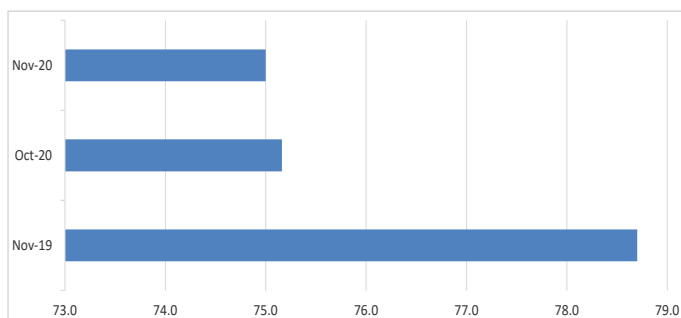
■ Trenutno stanje ■ Tromesečna očekivanja ■ Indikator poslovne klime (Indeks prosek 2018. godine=100)

*Indikator poslovne klime dobijen je kao transformisana prosečna vrednost indikatora trenutnog stanja i tromesečnih očekivanja anketiranih kompanija. Za potrebe računanja indeksa, dobijene vrednosti su normalizovane prosečnim vrednostima u 2018. godini.

	Nov-19	Dec-19	Jan-20	Feb-20	Mar-20	Apr-20	May-20	Jun-20	Jul-20	Aug-20	Sep-20	Oct-20	Nov-20
Indikator poslovne klime	100.9	98.6	99.0	100.3	98.1	90.7	96.5	98.4	92.8	95.7	96.9	96.1	93.5
Trenutno stanje	101.1	99.5	100.3	101.5	101.2	88.4	91.5	96.1	94.8	95.3	97.3	97.2	96.3
Tromesečna očekivanja	100.9	98.0	98.0	99.4	95.4	93.2	102.1	100.9	91.0	96.3	96.8	95.3	90.9

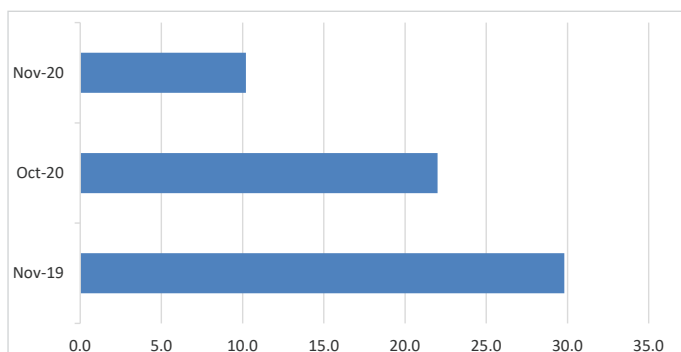
Indeks prosek 2018. godine=100

PROSEČNO KORIŠĆENJE PROIZVODNIH KAPACITETA (%)

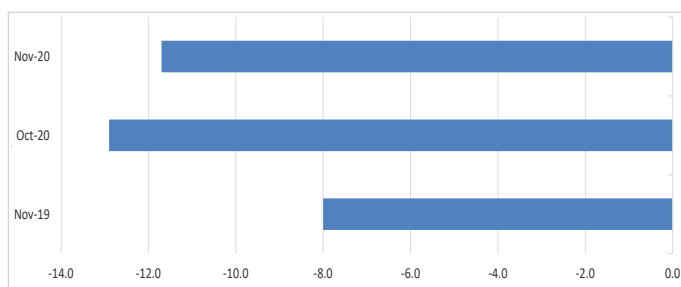
Prosečno korišćenje proizvodnih kapaciteta u novembru je iznosilo 75% i bilo je za 0,2pp, niže u odnosu na oktobar. U odnosu na uporedivi novembar 2019. godine zabeležen je za 3,7pp niži nivo korišćenja proizvodnih kapaciteta, odnosno pad od 5%.

INDIKATOR KRETANJA PROIZVODNE AKTIVNOSTI

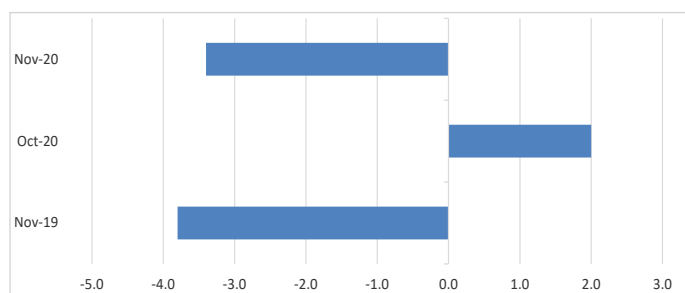
U novembru je zabeležen pad Indikatora proizvodne aktivnosti za 11,8pp u odnosu na oktobar. U skladu sa tim, 22% anketiranih firmi se izjasnilo da im proizvodna aktivnost raste (u oktobru 29,5%), uz 11,8% kompanija kojima je proizvodna aktivnost u padu (u oktobru 7,5%). U odnosu na uporedivi novembar prošle godine zabeležen je pad Indikatora proizvodne aktivnosti za 19,6pp.

INDIKATOR ZALIHA GOTOVIH PROIZVODA U ODNOSU NA TEKUĆE POTREBE PROIZVODNJE

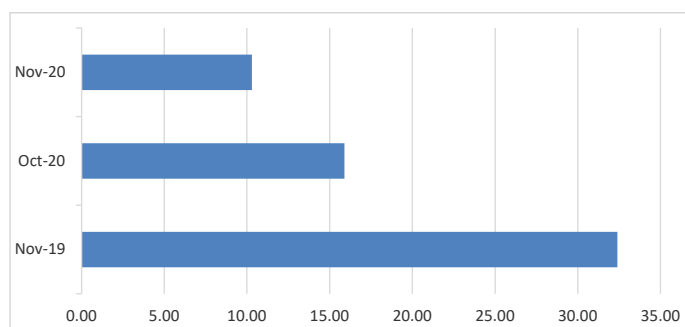
U novembru je Indikator koji meri nivo zaliha gotovih proizvoda zabeležio negativnu vrednost od 11,7pp, čime je zabeležen rast zaliha od 1,2pp u odnosu na oktobar, kao i pad od 3,7pp u odnosu na uporedivi novembar prošle godine..

INDIKATOR KRETANJA BROJA ZAPOSLENIH RADNIKA U TEKUĆEM PERIODU

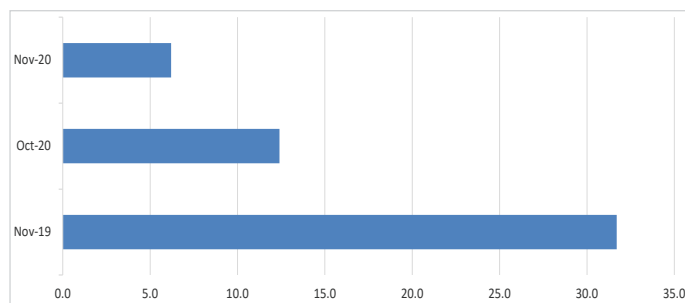
Indikator tekuće zaposlenosti u novembru je zabeležio negativnu vrednost od 3,4pp, čime je zabeležen blagi pad broja zaposlenih radnika. U odnosu na oktobar, 7,8% firmi je smanjilo broj zaposlenih, 87,8% je zadržalo isti broj a 4,4% firmi je povećalo broj radnika.

INDIKATOR OČEKIVANE PRODAJE NA DOMAĆEM TRŽIŠTU U NAREDNA TRI MESECA

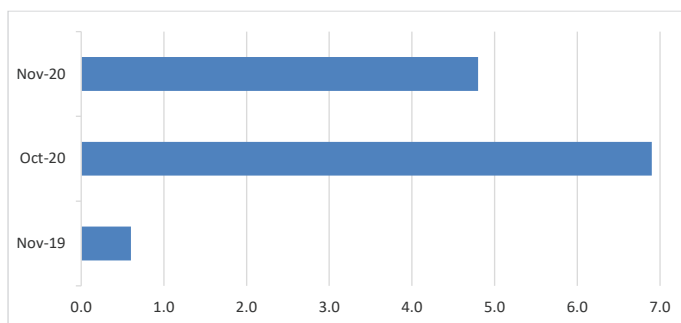
Indikator tromesečne očekivane prodaje na domaćem tržištu u novembru je zabeležio pad od 5,6pp u odnosu na oktobar. U odnosu na uporedivi novembar prošle godine, zabeležen je za 22,1pp niži nivo Indikatora očekivane prodaje, odnosno pad od 68%.

INDIKATOR OČEKIVANE PRODAJE NA STRANOM TRŽIŠTU U NAREDNA TRI MESECA

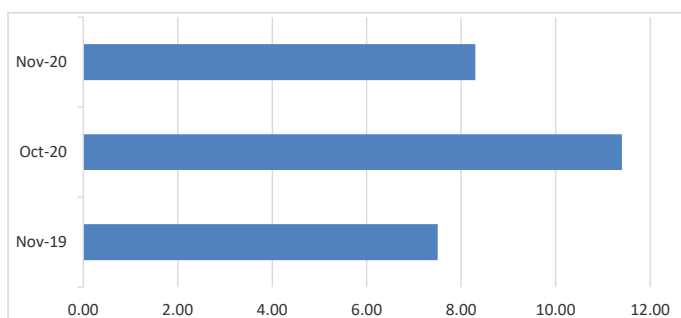
Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu u novembarskoj anketi zabeležio je za 6,2pp nižu vrednost u odnosu na oktobar. U odnosu na uporedivi novembar prošle godine, Indikator očekivane prodaje na stranom tržištu zabeležio je za 25,5pp nižu vrednost, odnosno pad od 80%..

INDIKATOR VELIČINE PROIZVODNIH KAPACITETA U ODNOSU NA UGOVORENU PRODAJU

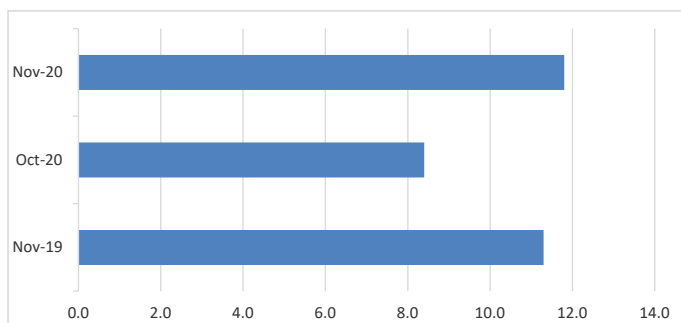
Indikator koji meri proizvodne kapacitete u odnosu na ugovorenu prodaju, u novembru je zabeležio pozitivnu vrednost od 4,8 (višak kapaciteta), što je lošiji rezultat u odnosu na oktobar (6,9pp). U odnosu na uporedivi novembar prošle godine zabeležen je lošiji rezultat, tj više slobodnih kapaciteta (tada je vrednost Indikatora iznosila 0,6pp, tj. postojao je mali višak kapaciteta).

INDIKATOR OČEKIVANOG KRETANJA CENA SOPSTVENIH PROIZVODA U NAREDNA TRI MESECA

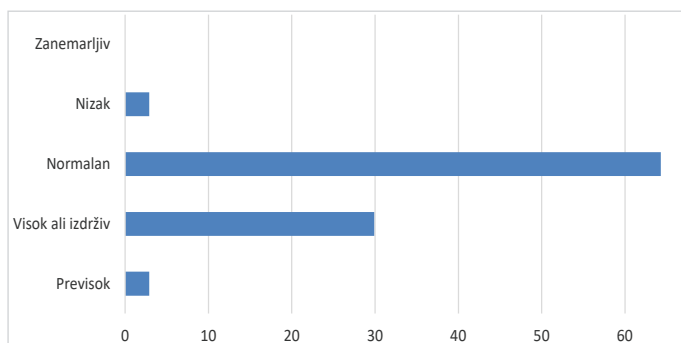
Indikator očekivanog kretanja cena u novembru zabeležio je pad od 3,1pp u odnosu na oktobar. U odnosu na uporedivi novembar 2019. godine, Indikator je zabeležio rast za 0,8pp.

INDIKATOR KRETANJA BROJA ZAPOSLENIH RADNIKA U NAREDNA TRI MESECA

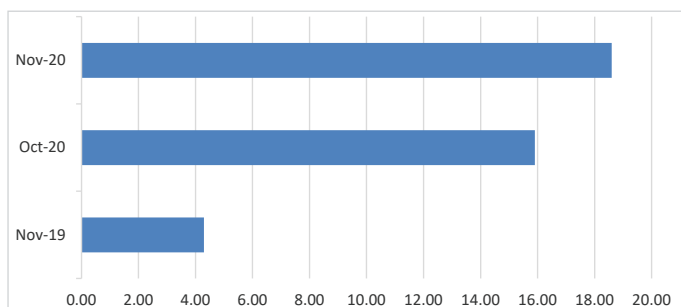
U novembru je Indikator koji meri očekivanja po pitanju novog zapošljavanja zabeležio rast od 3,4pp u odnosu na oktobar. U skladu sa tim, 16,7% firmi se izjasnilo da planira da poveća broj zaposlenih u naredna tri meseca (u oktobru 15,4%), uz 4,9% firmi koje planiraju smanjenje u istom periodu (u oktobru 7%). Očekivanja po pitanju novog zapošljavanja veća su za 0,5pp u odnosu na uporedivi novembar prošle godine

PERCEPCIJA KOMPA NIJA O VISINI SVOJ IH POTRAŽIVANJA (%)

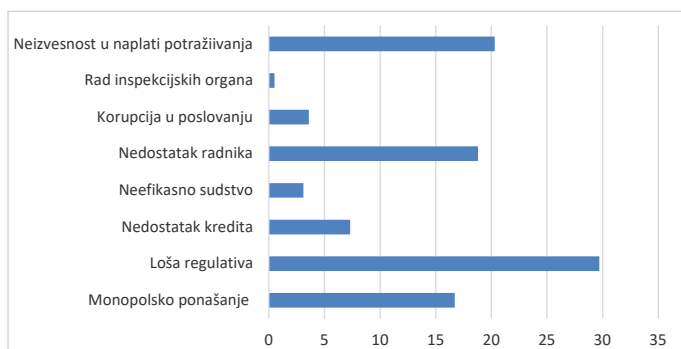
Što se tiče problema naplate potraživanja u domaćoj industriji, u novembru se 2,9% kompanija izjasnilo da im je nivo potraživanja previsok (u oktobru 2,5%), dok se 29,9% izjasnilo da im je nivo potraživanja visok ali izdrživ (u oktobru 30,8%). U skladu sa tim, ukupan broj firmi koje su se izjasnile da imaju previsok, odnosno visok ali izdrživ nivo potraživanja, u novembru je iznosio 32,8%, što je nešto niže nego u oktobru kada je zborno ovaj pokazatelj iznosio 33,3%.

INDIKATOR OČEKIVANOG OPŠTEG RIZIKA U POSLOVANJU U NAREDNA TRI MESECA

Indikator očekivanog rizika u poslovanju zabeležio je rast od 2,7pp u odnosu na oktobar. U odnosu na uporedivi novembar prošle godine Indikator je ostvario oko četiri puta veću vrednost.

NAJVEĆA OGRANIČENJA U POSLOVANJU (%)

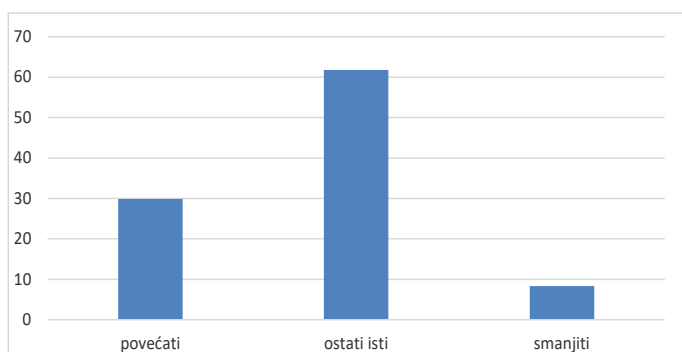
Kada su u pitanju najveća ograničenja u poslovanju, 7,3% firmi istaklo je nedostatak kredita, 16,7% firmi monopolsko ponašanje, 18,8% je kao najveći izazov u poslovanju navelo nedostatak radnika, dok je 20,3% firmi navelo neizvesnost u naplati potraživanja. Kao i u prethodnom periodu, loša regulativa ostala je najveće ograničenje u poslovanju i u novembarskoj anketi (29,7%).

NAJVEĆA OGRANIČENJA U POSLOVANJU U ODNOSU NA VELIČINU PREDUZEĆA(%)

Gledajući najveća ograničenja u poslovanju prema veličini preduzeća, može se videti da postoji razlika u percepciji najvećih ograničenja u zavisnosti od veličine anketiranih kompanija, pre svega u segmentu malih i mikro kompanija u odnosu na segment velikih i srednjih firmi.

	Velika	Srednja	Mala i mikro preduzeća
Monopolsko ponašanje	19,2	10,4	23,1
Loša regulativa	25,3	41,8	15,4
Nedostatak kredita	8,1	6,0	7,7
Neefikasno sudstvo	6,1	0,0	0,0
Nedostatak radnika	18,2	20,9	15,4
Korupcija u poslovanju	2,0	3,0	11,5
Rad inspeksijskih organa	0,0	0,0	3,8
Neizvesnost u naplati potraživanja	21,2	17,9	23,1

PLANIRANE INVESTICIJE U OSNOVNA SREDSTVA U ODNOSU NA PROŠLU GODINU (%)

Kada je reč o planiranim investicijama u osnovna sredstva, 29,9% anketiranih firmi planira veći obim investicija u odnosu na prethodnu godinu, dok se 8,3% firmi izjasnilo da planira manji obim investicija. Time je zabeležen lošiji rezultat u odnosu na uporedivi novembar prošle godine kada je 31,6% firmi planiralo veći obim investicija, uz 5,7% firmi koje su planirale manji obim investicija u odnosu na prethodnu godinu.

KONTAKT

Privredna komora Srbije
Resavska 13-15
11000 Beograd

T: (+381 11) 3300-910

www.pks.rs
E: bis@pks.rs

#PKS
@Privrednakomora